

DENDROLOGICKÉ HODNOTENIE DREVÍN

Dendrologické hodnotenie drevín na pozemku parc. č. 9227/7 v k. ú. Nivy

December 2016

Ing. Marcel Rapoš

Dendrologické hodnotenie drevín na pozemku parc. č. 9227/7 v k. ú. Nivy v Bratislave

Predmetom tohto materiálu je dendrologické hodnotenie drevín na pozemku parc. č. 9227/7 v k. ú. Nivy v Bratislave. Územie je rovinaté tvorené z väčšej časti spevnenými plochami bývalého priemyselného areálu. Na trávinatej ploche pri vjazde do areálu sa nachádzajú 2 ihličnaté stromy (*Picea pungens* „Glauca“ a *Abies alba*) a krovitý porast. Pri budove vnútri areálu sa nachádza výsadba asi 50 ks drevín *Thuja occidentalis*, tieto však majú obvod vo výške 130 cm menší ako 30 cm a neboli zahrnuté do tohto hodnotenia. Dreviny v priestore sú vysádzané, udržiavané, v dobrej kondícii a v dobrom zdravotnom stave.

V území boli zaznamenané dreviny v nasledovnom druhovom zložení: *Abies alba* (jedľa biela), *Picea pungens* (smrek pichľavý), *Spiraea vanhouttei* (tavoľník van Houtteho) a *Thuja occidentalis* (tuja západná). Z drevín nachádzajúcich sa na pozemku boli hodnotené dreviny s obvodom kmeňa meraným vo výške 130 cm väčším ako 36 cm a krovité porasty s rozlohou väčšou ako 6 m².

Prieskum drevín nachádzajúcich sa na riešenom území bol vykonaný v novembri 2016. Ako podkladový materiál bol použitý polohopis.

Metodika hodnotenia zelene sa zakladá na určení druhovej skladby drevín zakreslených v inventarizačnom pláne a zmeraní najdôležitejších parametrov – obvodu kmeňa, priemeru koruny a výšky. Komplexné posúdenie zdravotného stavu, perspektívy vývoja a vzhľadových vlastností určuje sadovnícke hodnotenie jednotlivých drevín. Zdravotný stav je vyjadrený sadovníckym hodnotením a indexom poškodenia, konkretizovaný môže byť v poznámke. V poznámke sú zaznamenané ostatné dôležité, inde neuvedené skutočnosti tak, aby bolo možné dreviny hodnotiť komplexne. V rámci tohto posúdenia boli hodnotené stromy s obvodom väčším ako 36 cm a krovité porasty s rozlohou väčšou ako 6 m².

Meranie veľkostných parametrov:

Veľkosť stromov sa zisťuje meraním obvodu kmeňa vo výške 130 cm nad zemou. Pri stromoch, ktoré sa rozkonárujú vo výške menšej ako 130 cm, sa meria obvod kmeňa tesne pod jeho rozkonárením. Veľkosť krov a krovitých porastov sa zisťuje meraním plošného priemetu vymedzeného jednotlivou alebo spoločnou korunou a meraním výšky krov. Pri zoskupení krovín rovnakého druhu sa vypočíta priemerná výška z nameraných hodnôt. Za ker sa považuje drevina s rozkonárenou stonkou spravidla už od bázy a za krovitý porast taká skupina krov, pri ktorej viac ako 50 % jednotlivých krov sa vzájomne korunami dotýka alebo spon medzi jednotlivými krami je menší ako 2 m.

Výška stromov sa zisťuje meraním a vyjadruje sa v rozmedziach po 5 m.

Priemer koruny sa meria ako pôdorysný priemet koruny na terén a vyjadruje sa v rozmedziach po 2 m.

Sadovnícke hodnotenie

je kvalitatívne kritérium zahrňujúce integrujúcim spôsobom prakticky všetky kvality drevín, ktoré nebolo možné vyjadriť nameranými hodnotami a vyjadruje kvalitu drevín podľa stupňa ich účinnosti ako účelovej a funkčnej zložky životného prostredia. V tejto práci je použité hodnotenie podľa J. Machovca, kde jednotlivé kvalitatívne stupne sú bodované od 1 po 5 bodov, kde najkvalitnejšie dreviny dostávajú 5 bodov a najmenej hodnotné 1 bod.

Hodnotenie drevín podľa Machovca:

Zaradenie do jednotlivých klasifikačných tried:

- 5 bodov - najvyššie hodnotenie , dokonale zdravá plne vyvinutá drevina, tvar koruny je rodovo aj druhovo typická, rozkonárenie je pravidelné
- 4 body – zdravá naplno vegetujúca drevina odpovedajúceho tvaru, rozkonárenie môže byť čiastočne poškodené, avšak nie natoľko, aby bol zakrytý charakteristický tvar príslušného druhu poškodenia sa pripúšťajú, musí to byť drevina s ďalšou dlhoročnou existenciou
- 3 body – obyčajne zdravé, uspokojujúco vegetujúce dreviny, menšie zdravotné poškodenia sa pripúšťajú, musí to byť drevina s ďalšou dlhoročnou existenciou
- 2 body – úplne deformované dreviny v horšom zdravotnom stave, prestárnuté alebo dočasne tvoriace podrast
- 1 bod – veľmi poškodené a choré dreviny bez vyhliadky ďalšieho existovania, v novej kompozícii sa s týmito drevinami nepočíta

Charakteristika jednotlivých taxónov hodnotených drevín rastúcich v riešenom území:

Abies alba (jedľa biela) - vždyzelený ihličnatý strom s kužeľovitou, pravidelnou, v staršom veku valcovitou korunou, dosahuje výšku 80 m. Kôra je hladká, tmavosivá, vekom puká a borka sa odlupuje v štvorcových častiach. Mladé konáre sú chlpaté, bočné trochu lesklé. Ihlice sú pomerne krátke, do 3 cm, na konci tupé, ohybné, na spodnej strane s dvoma svetlými pásmi, vyrastajú vo dvoch radoch. Samičie šišky sú asi 10cm dlhé, rastú na vrchných častiach horných vetiev starších stromov, sú vzpriamené, najprv zelené a neskôr oranžovohnedé. Strom je pôvodný vo väčšine krajín strednej a južnej Európy, tvorí porasty spolu s bukom, borovicou a smrekom v nadmorskej výške 400-900 m, na čerstvých, chladnejších a hlbších pôdach. Je citlivý na priemyselné plyny a kyslé dažde

Picea pungens (smrek pichľavý) – Introdukovaný, vždyzelený ihličnatý strom, dorastajúci do výšky až 30 – 40 niekedy až 50 m s hustou, pravidelne kužeľovitou korunou. Ihlice sú rozostavané kruhovito okolo výhonku, na vrchnej strane nakopené, 2 – 3 cm dlhé. Vyžaduje kyslé až neutrálne pôdy s dostatočným množstvom živín. Kultivar Glauca má modrozelené ihlice.

Spiraea vanhouttei (tavoľník van Houtteho) - ker dorastajúci do výšky 1,5 – 2 m. Konárik má previsnuté, listy vajcovité, 20 – 50 mm dlhé, v hornej polovici pílkovité. Na jeseň sa sfarbuje do oranžova až červena. Kvety sú biele v okolíkoch, kvitne v máji. Je to najbohatšie olistený druh a má najviac kvetov z celej skupiny tavoľníkov.

Thuja occidentalis (tuja západná) – introdukovaná drevina (pôvodom zo Severnej Ameriky) je vždyzelený ihličnatý strom, dorastajúci do výšky 20 m so štíhlou kužeľovitou, na vrchole zaoblenou korunou.

Spoločenská hodnota drevín sa určuje podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č.24/2003 ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov podľa druhu drevín a ich veľkosti a upravuje sa prirážkovým indexom tak, že sa spoločenská hodnota vynásobí súčinom prirážkových indexov:

prirážkový index b) 0,4

- ak je drevina poškodená alebo je iným spôsobom znížená jej fyziologická hodnota v rozpätí nad 60% (ťažké poškodenie)

prirážkový index c) 0,6

- ak je jednoznačne preukázaný nepriaznivý vplyv dreviny na statiku objektov a budov alebo drevín a ohrozenie prevádzkyschopnosti inžinierskych sietí, zatienenie nad hodnoty povolené normami a spôsobenie nadmernej vlhkosti obytných a iných objektov

- ak je drevina poškodená alebo je iným spôsobom znížená jej fyziologická hodnota v rozpätí 26 - 60% (stredné poškodenie)

prirážkový index d) 0,8

- ak ide o drevinu z náletu alebo výmladkov a ak jej výskyt nie je v súlade s využívaním konkrétnej plochy územia,

- ak je drevina poškodená alebo je iným spôsobom znížená jej fyziologická hodnota v rozpätí 11 - 25% (slabé poškodenie),

prirážkový index e) 0,9

- ak ide o krátkoveké dreviny, (vek)

prirážkový index f) 0,9

- ak ide o dlhoveké dreviny, (vek)

prirážkový index j) 1,5

- ak predstavujú taxóny a taxonoidy (druhy a ich premenlivé formy) guľovitého, previsnutého a vertikálneho tvaru a taxóny s odlišnosťou v tvare a farbe listov a farbe kvetov, alebo vzácne z hľadiska introdukcie, pomaly rastúce a zakrslé, alebo taxonomicky a geograficky vzácne (taxón)

V tabuľke sú uvedené a zhodnotené všetky hodnotené dreviny v území, pri každom strome je uvedená spoločenská hodnota podľa druhu a obvodu kmeňa resp. rozlohy; výška a šírka koruny, sadovnícka hodnota, prirážkové indexy a upravená spoločenská hodnota.

Pč	Odborný názov dreviny	Slovenský názov dreviny	Obvod kmeňa, rozloha	Výška (m)	Šírka koruny (m)	Sad. hodn	Spoloč. hodnota	Prirážkový index			Hodnota upravená
								vek	pošk.	taxón	
1	Picea pungens "Glauca"	Smrek pichľavý	58 cm	5 - 10	2 - 4	3	829,00 €	1	1	1,5	1 243,50 €
2	Abies alba	Jedľa biela	37 cm	15 - 20	0 - 2	3	461,00 €	1,1	1	1	507,10 €
A	Spirea vanhouttei	Tavolník van Houtteho	8 m ²	do 3		3	184,00 €	0,9	1	1	165,60 €
Celková spoločenská hodnota											1 750,60 €

V mapovej prílohe sú vyznačené všetky hodnotené dreviny, pričom označenie drevín a ich skupín korešponduje s údajmi uvedenými v tabuľke.

Materiál je doplnený fotodokumentáciou.

V rámci tohto posúdenia boli hodnotené 2 stromy a jeden krovitý porast s rozlohou 8 m², so spoločenskou hodnotou 1 750,60 €.

Vydaniu súhlasu orgánu ochrany prírody na výrub podlieha 1 strom druhu *Picea pungens* „Glauca“ (č. 1) so spoločenskou hodnotou 1243,50 €.

Bratislava, december 2016

EKOLOX
Svetlá 3, 811 02 Bratislava
IČO: 41 329 597
tel: 0902 287 373

Ing. Marcel Rapoš

9228/71

9227/4

9228/70

9227/6

9225/1

01
 $\pm 0.000 = 138.90$

9225/2

9225/38

9227/7

